

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПРЊАВОР
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс: +387 51 663 740
e-mail: opstina@prnjavor.ba, www.prnjavor.ba

**ИНФОРМАЦИЈА
о стању цивилне заштите у систему заштите
и спасавања општине Прњавор**

Предлагач: Начелник општине
Обрађивач: Одјељење за борачко-инвалидску
и цивилну заштиту

Прњавор, децембар 2019. године

Увод

Основни нормативно-правни акт којим је уређен систем заштите и спасавања је Закон о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12 и 46/17), у даљем тексту Закон. По истом, систем заштите и спасавања је дио система безбједности и интегрисани облик управљања и организовања субјеката и снага система заштите и спасавања на спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и материјалних добара од елементарне непогоде и друге несреће, укључујући и мјере опоравка од њихових посљедица. Систем заштите и спасавања сачињавају субјекти, снаге и активности заштите и спасавања, а цивилна заштита у систему заштите и спасавања обухвата личну, узајамну и колективну заштиту, мјере и задатке, координацију и руковођење, штабове за ванредне ситуације, повјеренике заштите и спасавања, јединице и тимове за заштиту и спасавање. Саставни дио је и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, овлашћена и оспособљена правна лица, хуманитарне и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање, као и планске активности које се односе на попуну, материјално опремање, обучавање, оспособљавање, мобилизацију и активирање заштите и спасавања. У том смислу, систем заштите и спасавања обухвата:

- Планирање, припремање и спровођење мјера и активности на заштити и спасавању,
- Заштиту као скуп превентивних мјера усмјерених на јачање отпорности друштва, отклањање могућих узрока угрожавања, смањење утицаја и спречавање елементарне непогоде и друге несреће, и у случају да до њих дође, умањење њихових посљедица,
- Координацију при успостављању, изради и реализацији Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,
- Спасавање и пружање помоћи кроз организовање цивилне заштите, као и превентивне и оперативне активности које се предузимају у циљу спасавања људи, материјалних и културних добара и животне средине,
- Предузимање мјера и активности на ублажавању и отклањању непосредних посљедица услед елементарне непогоде и друге несреће и стварање неопходних услова за живот људи на угроженом подручју,
- Организовање, опремање и оспособљавање снага заштите и спасавања, органа управе и других органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника за заштиту и спасавање,
- Организовање и оспособљавање грађана за све видове заштите,
- Управљање, руковођење и координацију субјектима и снагама система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и
- Пружање, тражење помоћи и сарадња са другим субјектима заштите и спасавања.

По свом обиму систем заштите и спасавања представља свеобухватан систем у који су укључени сви субјекти и грађани одређене заједнице, било са аспекта пружања или примања помоћи и као такав спада у дјелатност која је од посебног интереса за Републику Српску.

Права, обавезе и дужности органа, привредних друштава, других правних лица и грађана у области заштите и спасавања уређени су Законом, а обавеза обављања дјелатности заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице проистиче и из Закона о локалној самоуправи и Статута општине, а ближе је уређена доношењем аката на нивоу локалне заједнице.

Финансирање система заштите и спасавања врши се из буџета општине, гдје је, у складу са законском обавезом, потребно планирати и издвојити намјенска средства у износу од 2% буџета, од чега 50% за финансирање превентивних мјера заштите и спасавања а 50% за опремање и обуку структура заштите и спасавања. У складу са чланом 22. Закона, којим су прописане надлежности јединице локалне самоуправе у области заштите и спасавања, општина Прњавор је нормативно-правно и плански уредила спровођење мјера и активности заштите и спасавања и цивилне заштите.

Нормативно-правна и планска документација

Нормативно-правно уређење система заштите и спасавања и цивилне заштите у општини Прњавор извршено је кроз доношење следећих аката:

- Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања општине Прњавор (Скупштина општине),
- Одлука о формирању Општинског штаба за ванредне ситуације (Скупштина општине),
- Одлука о одређивању локације за уништавање НУС-а и мина (Скупштина општине),
- Одлука о именовању Општинског штаба за ванредне ситуације (Начелник општине),
- Одлука о формирању Комисије за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор, а на основу исте израђено је и рјешење о именовању (Начелник општине), и
- Одлука о одређивању привредних друштава и других правних лица која су од посебног значаја за заштиту и спасавање општине Прњавор (Начелник општине),

У складу са Законом и Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ број 68/13), као и годишњим и средњорочним стратешким плановима Владе Републике Српске, планска документација уређена је кроз израду и доношење:

- **Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,**
Процјена угрожености је полазни докуменат за израду планских докумената у области заштите и спасавања и саставни је дио Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Циљ израде Процјене угрожености је: идентификација и анализа ризика, утврђивање релевантних чињеница које утичу на спречавање, смањење и отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, давање приједлога и препорука за смањење ризика, прилагођавање односно димензионирање јединица и састава заштите и спасавања-цивилне заштите, хитних служби, превентивних и интервентних капацитета, правне нормативе и планских докумената идентификованим ризицима и стално провјеравање предложених рјешења у пракси и њихова ревизија.
- **Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,**
Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће представља документ опште безбједности који се доноси у циљу успостављања односа према ванредним ситуацијама, које су настале као посљедица елементарне непогоде и друге несреће, катастрофе, те организованог и ефикасног дјеловања у ванредним ситуацијама, као и ради спречавања њихове

појаве превентивним дјеловањем или ублажавања посљедица. Суштински представља документ којим се настављају активности започете Програмом развоја, као и наставак реализације међународних обавеза проистеклих из Сендаи оквира за смањење ризика од катастрофа за период 2015.-2030. година, као новим оквиром донешеним по истеку Хјого оквира.

- **План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2019. години,**

У складу са Планом одбране од поплава у Републици Српској у 2019. години („Службени гласник Републике Српске“ број 09/19) и задацима проистеклим из истог, општина Прњавор донијела је властити План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2019. години. Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изradi овог Плана.

План оперативног спровођења обухвата: Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

Највећи дио реализованих задатака из напријед наведеног Плана односи се на спровођење мјера превентивног дјеловања, као и спровођење мјера одговора на елементарну непогоду-поплаву, која је задесила општину Прњавор 13/14 мај 2019. године. Превентивне мјере, мјере приправности, одговора и опоравка спровођене су приликом елементарне непогоде – поплаве која је задесила општину Прњавор дана 13/14.05.2019. године по следећем:

1. Дана 10.05.2019. године одржана сједница Општинског штаба за ванредне ситуације (са потребним бројем чланова), извршена процјена тренутног стања и сагледање могућности даљег развоја ситуације са тежиштем на идентификоване критичне тачке на водотоцима и акумулацији и брани „Дренова“. У складу са закључцима, у смислу предузимања превентивних и мјера приправности извршено је:
 - Испуштање воде из акумулације и бране „Дренова“ (уз сагласност представника ЈУ“Воде Српске“) у циљу стварања додатног капацитета за пријем надолazeћих вода,
 - Константан мониторинг свих водотока на територији општине уз извјештавање о стању (од 10.05.2019. до 15.05.2019. године),
 - Подизање нивоа приправности за припаднике Општинског штаба за ванредне ситуације, Територијалне ватрогасне јединице, Црвеног крста и екипа општинске управе, те успостављена координација рада са Полицијском станицом Прњавор,
 - Издавање Саопштења за јавност-упозорења у којем су грађани обавјештени о надолazeћој опасности и повећаном ризику од поплава и клизишта. У том смислу указано је на потребу предузимања мјера на плану личне, узајамне и колективне заштите и припреме средстава за заштиту објеката и материјалних добара, као и праћење ситуације и саопштења надлежних служби и органа, као и извјештавања о уоченим опасностима,

- Набавка додатне количине врећа за пијесак (1000 комада) и припрема довољних количина пијеска за испоруку по исказаним потребама на терену, као и исправност механизације.
2. Услјед падавина које су започеле дана 12.05.2019. године и промјенљивим интензитетом наставиле у наредна три дана, дошло је до наглог повећања водостаја ријеке Укрине која је у пријеподневним сатима 13.05.2019. године изашла из корита и поплавила околно земљиште у горњем току (Горњи Вијачани, Присоје, Поповићи, Кулаши, Штрпци), којом приликом је у Присојима заплављено два стамбена објекта, док је у један стамбени објект ушла мања количина воде. Путни правац Кулаши-Присоје-Горњи Вијачани је прекинут, а Пеулића мост је преплављен, док је Мирковачки мост преплављен и оштећен приступни пут ка истом. У Кулашима дошло је до плављења једног помоћног објекта, излетишта и околних пољопривредних површина и земљишта. У вечерњим часовима путни правац Мусе (Штрпци)-Брестово је поплављен и саобраћај је био у прекиду. У оквиру предузимања мјера одговора екипе општинске управе су изашле на терен, утврдиле тренутно стање и доставиле вреће за пијесак у Присојима, а вреће и пијесак су достављени и на подручју Омладинског насеља и Озренске улице.
3. Данa 14.05.2019. године у складу са неповољном хидролошком ситуацијом и наставком падавина водотоци ријека Лишње, Вијаке, Илове, Јадовице и Црквене су достигли максимални водостај, тако да је у раним јутарњим часовима дошло до излијевања ријеке Лишње у мјесту Ратковац и Бањалучкој улици, којом приликом су поплављена три објекта, а шест објеката су заплављени. Саобраћај је био отежан на магистралном путу Прњавор-Бањалука и одвијао се једном коловозном траком уз регулацију саобраћаја од стране Полицијске станице, док је саобраћај у Бањалучкој улици обустављен до вечерњих часова. У складу са захтјевима грађана и исказаним потребама достављене су вреће и пијесак на четири локације (Бањалучка улица, насеље Ратковац 2 х, Вијака), док је Територијална Ватрогасна јединица интервенисала на пет локација у смислу пружања помоћи грађанима на заштити материјалних добара, испумпавању воде из подрума и уклањању обореног дрвећа са саобраћајница. Пропратна појава поплава су и клизишта, која су пријављена на пет локација од чега два на локалној путној инфраструктури (Вршани и Дрењик), а три на имањима у приватном власништву (Гаљиповци х 2, и Кремна). У послеподневним сатима дошло је до излијевања воде ријеке Укрине у Палачковцима (Укрински рај и Дворац) и Доњим Смртићима, те по околном земљишту дуж водотока. Водостај ријеке Укрине у доњем току је био на максималном нивоу. До стабилизације и опадања водостаја ријека Лишње, Вијаке, Илове, Јадовице и Црквене дошло је у поподневним часовима.

У току трајања елементарне непогоде – поплаве није било прекида у снабдијевању електричном енергијом, водом а и телекомуникационе услуге су биле редовне. Јавне установе, привредна друштва и друга правна лица редовно су обављали дјелатност, изузев ОШ „Иво Андрић“ у Кулашима гдје се, по

договору директора и родитеља, настава није одвијала 14.05.2019. године. Континуирано је вршено извјештавање Оперативно-комуникативног центра о стању на терену и предузетим мјерама, као и вршена размјена података са општином Дервента и ЈУ „Воде Српске“. Координација рада на нивоу локалне самоуправе са субјектима од значаја за заштиту и спасавање, као и надлежним органима и институцијама била је на задовољавајућем нивоу. Потребно је нагласити позитивне примјере предузимања мјера заштите од стране грађана и појединих привредних друштава, који су поступили у складу са издатим упозорењима, и на тај начин спријечили настанак штете на својој имовини и добрима. Исто тако, позитиван ефекат имало је и присуство, као и координација рада са представником ЈУ „Воде Српске“, у домену надзора и управљања акумулацијом и браном „Дренова“. Потребно је истаћи да, у складу са ситуацијом на терену, надлежне службе и субјекти који су учествовали у провођењу мјера одговора успјели су правовремено одговорити на све исказане захтјеве на угроженом подручју.

4. Дана 18.05.2019. године око 17:00 часова општину Прњавор захватиле су интензивне падавине, које су у року од сат времена створиле високе површинске воде које су се мјестимично претварале у бујичне водотоке који су се са околних падина сливали у равничарске предјеле, носећи при том са собом велике количине шљунка, земљишта, муља и дијелове стабала. Обзиром да постојећи одводни канали нису могли примити ову количину падавина и наноса, дошло је до изношења истог на путне комуникације, дворишта околних стамбених објеката, пољопривредне површине и земљиште. У појединим домаћинствима дошло је до плављења подрума, гаража и помоћних објеката. На регионалном путу Прњавор-Челинац, у мјесту Дренова, у дужини од једног километра бујица је, на пет мјеста створила бујични нанос, услед чега је саобраћај, у краћем временском периоду био обустављен, да би се након тога одвијао отежано, једном саобраћајном траком. У градском подручју, у низинском дијелу, дошло је до заплављења појединих дворишта, али без уласка воде у објекте, због високих површинских вода. У мјесту Лужани, дошло је до плављења гаража испод једног стамбеног објекта, бујичним током са приступног пута.

У складу са насталом ситуацијом и налозима Команданта Општинског штаба за ванредне ситуације предузете су следеће оперативне мјере и радње:

- Одсјек за цивилну заштиту, у сарадњи са Територијалном Ватрогасном јединицом изашли су на терен и установили стање,
- Упућен је захтјев Полицијској станици за регулисање саобраћаја на угроженој дионици пута,
- Члан Штаба за односе са јавношћу, путем средстава јавног информисања и општинске интернет странице, обавијештио је јавност на опрез у вожњи и опасност на наведеној путној дионици,
- Члан Штаба надлежан за стамбено-комуналне послове, упутио је захтјев ЈП „Путеви Републике Српске“ за рашчишћавање наведене дионице и успоставу нормалног саобраћаја,
- Одсјек за цивилну заштиту и Територијална Ватрогасна јединица интервенисали су у складу са захтјевима грађана, као и на прочишћавању запушених одвода,

- Извршен је мониторинг на акумулационом језеру и брани Дренова, и водотока ријека Вијаке и Лишње.

Рашчишћавање и стављање у функцију регионалног пута Прњавор-Челинац, у мјесту Дренова, завршено је у 22:15 часова, интервенцијом ЈП „Путеви Републике Српске“. Штета је причињена на локалној инфраструктури, материјалним средствима у помоћним објектима, усјевима, повртларским културама и земљишту. Због кvara на далеководу Станари-Вијачани дошло је до прекида у снабдијевању електричном енергијом у мјестима Вијачани, Кулаши, Поповићи и Дренова у периоду од 17:00 до 21:40 часова, а што је за посљедицу имало прекид телекомуникационих веза на подручју три централе (Вијачани 2 и Дренова 1), а сметње/кварови су пријављени од стране 90 корисника на подручју општине. Екипе, односно радници Телекомуникација су извршили отклањање кварова, од чега је око половине ријешено у току дана, а ЈП „Путеви Републике Српске“ извршили су 20.05.2019. године чишћење одводних канала уз путну комуникацију на критичним мјестима.

У склопу мјера опоравка, Комисија за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће примила је и обрадила 34 захтјева физичких лица, а укупно процијењена штета износи 35490,70 КМ. Надлежно одјељење за стамбено-комуналне послове и инвестиције извршило је процјену штете на путној инфраструктури (путни правци и мостови) и исту процијенило на износ од 488000,00 КМ.

Исто тако, у оквиру мјера опоравка општина Прњавор учествује у реализацији Пројекта „Програм за опоравак од поплава – стамбено збрињавање“ који се реализује путем УНДП-а и обухвата изградњу три стамбена објекта за угрожене од поплава – клизишта из 2014. године.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у општини Прњавор у 2019. години,**

Одржана је сједница Општинског штаба за ванредне ситуације, а на којој су разматрани и усвојени План рада Штаба по проблематици, План оперативног спровођења за општину Прњавор у 2019 години усаглашен са републичким планом и обухватио је све елементе;

- Извршена је анализа распосложивих капацитета и финансијских средстава,
- Извршено је упознавање јавности са Планом путем објаве у „Службеном гласнику општине Прњавор“.
- У превентивном смислу вршен је надзор и чишћење одређених локалитета са повећаним ризиком од пожара,
- С обзиром да у 2019. години нисмо имали већих пожара на отвореном простору није исказана потреба за ангажовањем додатних снага и средстава цивилне заштите, те у том смислу нису ни провођене мјере одговора и опоравка.

Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у општини Прњавор за период 2016.-2019. година,**

План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у Републици Српској за период 2016.-2019. година је средњорочни стратешки план Владе Републике Српске и основни документ за координацију и спровођење додатних или посебних задатака и активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса. На основу истог општина Прњавор израдила је План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у општини Прњавор за период 2016.-2019. година, који је прошао процес верификације и објављен је у „Службеном гласнику општине Прњавор“. Током протеклог периода редовно је праћена реализација задатака на годишњем нивоу, а тежиште је било на вршењу дјелимичне класификације објеката у односу на просјечну густину насељености у складу са процијењеним степеном опасности, као и на процјењивању оптималних капацитета у случају потребе за одговором.

Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

- **План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор за период 2017.-2020. година,**

У складу са Планом активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за Републику Српску за период 2017.-2020. година („Службени гласник Републике Српске“ број 93/17), Начелник општине Прњавор донио је План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор за период 2017.-2020. годину у (у даљем тексту План).

План је обухватио Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

У оквиру нормативних и општих претпоставки реализоване су активности везане за одржавање сједнице Општинског штаба за ванредне ситуације којом приликом је извршена анализа стања опремљености и обучености субјеката од значаја за спровођење посебних мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега, финансијског плана тј. планираних и расположивих средстава за ове намјене, усаглашен План оперативног спровођења активности кроз који су дефинисане мјере, радње и поступци са утврђеним роковима и извршиоцима истих.

У складу са исказаним потребама, вршена је размјена података са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука, оперативном-комуникативним центром, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде-Републичким хидрометеоролошким заводом кроз коју је остварено правовремено информисање о актуелној метеоролошкој ситуацији, а што је путем средстава јавног информисања представљено становништву.

Републичкој управи цивилне заштите, путем Подручног одјељења цивилне заштите Бања Лука, у задатом року, достављен је План оперативног спровођења Плана као и преглед одговорних лица на реализацији Плана, контакт особе за зимско одржавање, списак додатних лица за одржавање локалних путева по потреби и преглед расположивих материјално-техничких средстава.

У оквиру превентивног дјеловања, у сарадњи са Центром за социјални рад, Домом здравља, Црвеним крстом и канцеларијама мјесних заједница, реализоване су мјере евидентирања угрожених категорија становништва (стари, изнемогли, болесни). Путем Одјељења за стамбено-комуналне послове и инвестиције извршена је провјера припрема за реализацију Плана зимске службе одржавања у смислу расположивих капацитета и набавке абразивног и посипног материјала у „Кусић-путевима“ д.о.о. Прђавор који је потписник уговора за провођење наведене активности.

Општински штаб за ванредне ситуације, са потребним бројем чланова, континуирано је пратио актуелну ситуацију и учествовао у спровођењу планираних мјера и активности на заштити и спасавању од сњежних падавина и снијега.

Све планске активности на одржавању путних комуникација, тротоара и паркинг простора реализоване су у склопу Плана зимске службе одржавања путем потписника за исту.

У складу са напријед наведеним, може се закључити да су мјере и активности из Плана успјешно реализоване, те да није било већих посљедица за људе и материјална добра.

- **План рада Општинског штаба за ванредне ситуације у 2019. години.**

План је израђен и обухватио је све потребне елементе који дефинишу рад Штаба у оквиру прописаних надлежности и задатке који проистичу из потребе за реализацијом свих наведених планова.

- **План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,**

План се, поред Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, састоји од: Плана превентивног дјеловања, Плана приправности, Плана мобилизације и Плана хитног поступања. Исти је за подручје општине Прђавор израђен у складу са раније утврђеном методологијом и Законом о цивилној заштити, али је потребно изградити нови и ускладити са Законом, Уредбом, као и Процјеном угрожености од елементарне непогоде и друге несреће општине Прђавор.

Организованост снага цивилне заштите

Снаге цивилне заштите у систему заштите и спасавања општине Прђавор организоване су по следећем:

- Одсјек за цивилну заштиту, позициониран у организационој јединици Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту, који у оквиру прописаних надлежности обавља послове на изради свих нормативно-правних и планских докумената везаних за организовање и функционисање цивилне заштите, води прописане евиденције, планира и спроводи обуку, као и организује и координира спровођење мјера цивилне заштите у области заштите и спасавања.

Исто тако, израђује и подноси izvјештаје и информације надлежним органима и институцијама. У Одсјеку су систематизована и попуњена три радна мјеста.

- Штаб за ванредне ситуације формиран је као оперативно-стручно тијело надлежно за координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. У оквиру својих надлежности Штаб руководи и наређује употребу снага и средстава за заштиту и спасавање, координира рад субјеката и снага система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака, прати стање и организацију система заштите и спасавања, предлаже мјере за њихово побољшање, разматра и даје мишљење на приједлог Процјене угрожености и Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Штаб такође у свом раду доноси приједлоге, закључке и препоруке. Штаб за ванредне ситуације општине Прњавор, у складу са Одлуком о формирању броји петнаест чланова, гдје, поред Законом прописана три члана, има дванаест чланова који су конципирани тако да покривају комплетну област заштите и спасавања. Чланови Штаба су именовани на начин да је њихово професионално обављање дужности најуже повезано са мјерама и радњама које се требају предузимати у оквиру заштите и спасавања људи и материјалних добара. Цијенимо да квалификациона и професионална структура чланова Штаба омогућава успјешно обављање тражених послова и задатака.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за заштиту од пожара, састоји се од командира вода и пет одјељења, а броји 38 припадника. Попуна јединице извршена је 100% са људством и исту у највећем броју сачињавају припадници Територијалне ватрогасне јединице, те припадника оспособљених за гашење пожара. У претходном периоду, извршено је подмлађивање јединице са 18 припадника, са извршеном обуком и положеним ватрогасним испитом. Попуна материјално-техничким средствима извршена је средствима која припадају Територијалној ватрогасној јединици, док униформе и опрема недостају за дио јединице. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, с тим да је у наредном периоду потребно наставити са набавком адекватних средстава и опреме.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за пружање прве медицинске помоћи састоји се од командира вода и три одјељења, а броји 26 припадника. Попуна људства је извршена 100% и највећим дијелом је попуњена стручним кадровима који професионално обављају своје дужности у оквиру постојећих јавних здравствених и здравствених установа, док је остатак јединице попуњен са људством које одговара по својим психофизичким способностима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава извршена је из пописа наведених здравствених установа. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, и у сарадњи са постојећим капацитетима ЈЗУ „Дом здравља“ Прњавор, тимовима породичне медицине распоређеним по територијалном принципу, могу одговорити захтјевима за пружање прве медицинске помоћи.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за спасавање из рушевина састоји се од команде вода (три члана) и четири одјељења, а броји 28 припадника. Попуна људства је извршена 100%. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори...), а попуна заједничких материјалних средстава дјелимично је извршена средствима из пописа, док недостају средства везана првенствено за функционисање одјељења

геофона, као и већи број заједничких средстава (комплети од 12-22). Постојећа попуна људством је задовољавајућа, док је попуна личним и заједничким средствима недовољна. Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.

- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за евакуацију и збрињавање састоји од команде вода (три члана) и пет одјељења, а броји 43 припадника. Попуна људства је извршена 100%. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори, агрегати,...). Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за асанацију терена састоји се од команде вода (два члана) и шест одјељења, а броји 46 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са траженим профилима. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе и лични прибори), док попуна заједничких материјалних средстава је дјелимично извршена из пописа и омогућава извршавање дијела намјенских задатака. Јединица до сада није провјеравана у пракси.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за РХБ заштиту, састоји се од командира одјељења и двије екипе, а броји 15 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са траженим профилима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа и употреба овог одјељења је упитна са аспекта извршавања намјенских задатака, тако да ће се у наредном периоду преиспитати постојање исте и изнаћи другачија рјешења за провођење ове мјере у сарадњи са надлежним републичким органима.
- Повјереници заштите и спасавања, распоређени су по територијалном принципу и тренутно бројно стање је 396 лица. Задатак повјереника је координација и предузимање активности у омогућавању и спровођењу мјера самозаштите и заштите грађана, као и спровођењу личне, узајамне и колективне заштите при заштити и спасавању људи и материјалних добара. У наредном периоду планира се усклађивање потребног броја и распореда повјереника у складу са Процјеном угрожености и планским документима.

Саставни дио система заштите и спасавања чини и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, као и организација система веза. На подручју општине Прњавор систем ООиУ егзистира кроз четири сирене од којих су три распоређене на подручју града, док се једна налази на акумулационом језеру и брани „Дренова“. Потребна је потпуна ревитализација система ООиУ. Алтернативни систем веза је развијен кроз КТ радио везу са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука и Оперативно-комуникативним центром Бања Лука, као и радио везом у VHF опсегу. Редовно се по Плану (два пута мјесечно) врши провјера КТ веза.

Поред наведених снага за реализацију послова, задатака, мјера и активности заштите и спасавања приоритетно се ангажују постојеће професионалне снаге и средства које своју дјелатност обављају на подручју општине, а посебно Територијална ватрогасна јединица, Станица полиције, ЈЗУ Дом здравља, Црвени крст, ветеринарске станице и

амбуланте, Шумска управа Прњавор, комунална, грађевинска и друга привредна друштва од значаја за заштиту и спасавање и одређена удружења грађана.

На основу досадашњих искустава може се констатовати да је употреба професионалних и хитних служби најефикаснији и најрационалнији начин одговора на процијењене ризике и идентификоване опасности, с обзиром на њихову обученост и опремљеност.

Као трајан задатак у циљу заштите и спасавања људи и материјалних добара обављају се послови и задаци на заштити од ЕСЗР, НЕС-а и НУС-а. У вези са тим, а у сарадњи са грађанима, Полицијском станицом Прњавор и „А“ тимом за деминирање Републичке управе цивилне заштите, у току године извршено је идентификовање, прикупљање, уклањање (са деветнаест локација) и уништавање: 27 комада ручних бомби, 10 комада тромблona, 2 комада ручних ракетних бацача „ЗОЉА“, 2 комада противпјешадијска мина ПМП-2, 4 комада противтенковске мине ТМРП-6, 2 комада тротилског метка ТМ 200, 24 комада пушчане муниције 7,9 мм и 1 комад противавионске муниције 20,00 мм.

Финансирање

Финансирање система заштите и спасавања у 2019. години вршено је из Буџета општине Прњавор, а у складу са планским оквиром и Планом набавки и реализовано је у износу од 31.862,60 КМ, и то:

- Капитални грантови – реализација УНДП пројекта „Програм за опоравак од поплава-стамбено збрињавање“ – износ од 27.650,60;
- средства за оперативно спровођење мјера и активности цивилне заштите у систему заштите и спасавања, у износу од 351,00 КМ, а дио средства ангажован из одјелења за стамбено-комуналне послове и инвестиције;
- набавка опреме - цивилна заштита, износ од 3.861,00 КМ за набавку средстава везе у VHF опсегу 136-174 MHz;

Општа је констатација да издвојена намјенска средства ни у ком случају нису довољна са аспекта функционисања система заштите и спасавања, а што је потребно превазићи у наредном периоду.

Да би у наредном периоду унаприједили функционалност цивилне заштите, односно подигли систем заштите и спасавања на виши ниво на подручју општине Прњавор, потребно је:

- обезбједити финансирање на законском нивоу ради адекватног опремања и обучавања субјеката заштите и спасавања – цивилне заштите, у дијелу намјенских средстава (члан 153. Закона), као и обезбједити додатна средства за спровођење мјера одговора и опоравка и осталих активности заштите и спасавања, или кроз доношење новог Закона о заштити и спасавању дефинисати стабилне и довољне изворе финансирања,
- организовање цивилне заштите у систему заштите и спасавања и капацитирање јединица и тимова прилагодити закључцима из Процјене угрожености, а у складу са мјерама из Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће (одређене саставе укинути и формирати нове у складу са исказаним потребама),

- изградити, ускладити и ажурирати планску документацију у складу са Законом и подзаконским актима,
- радити на обезбјеђивању складишног простора за материјално-техничка средства,
- санирати и ревитализовати систем осматрања, обавјештавања и узбуђивања,
- наставити са развојем алтернативног система веза,
- извршити набавку теренског возила са покретним системом за узбуђивање и обавјештавање (командно возило),
- смањивати зависност попуне средствима из пописа кроз стварање уговорних обавеза и споразума са другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање и
- истрајати на Иницијативи за формирање Центра за обуку кадрова и припадника система заштите и спасавања – цивилне заштите на регионалном или републичком нивоу, и
- активно учествовати у доношењу новог Закона о заштити и спасавању.

Закључак

Нормативно-правна и планска документација ствара реалне претпоставке за даљи развој цивилне заштите општине Прњавор у систему заштите и спасавања, као и примјену мјера и активности потребних за пружање адекватног одговора у случају елементарне непогоде и друге несреће кроз реализацију планова оперативног спровођења. Тежиште активности, у наредном периоду, потребно је усмјерити на израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у складу са Уредбом и Процјеном угрожености и доношењу нове Одлуке о оснивању јединица и тимова цивилне заштите, којом ће се уважити захтјеви и закључци проистекли из анализе ризика и капацитета, како по структури тако и по броју, а што ће резултирати ефикасним, економичним и рационалним снагама које ће моћи да пруже адекватан одговор на ризике и опасности.

Повећање капацитета система заштите и спасавања – цивилне заштите извршиће се стварањем уговорних - споразумних обавеза са субјектима од значаја за заштиту и спасавање, а чиме ће се постићи већа сигурност у обезбјеђењу потребних материјално-техничких средстава у односу на постојећу, која се највећим дијелом вршила из пописа имаоца.

Подизање нивоа оспособљености и обучености субјеката и снага заштите и спасавања-цивилне заштите остварити кроз редовну реализацију наставних планова и програма обуке и оспособљавања за извршавање намјенских задатака. У том смислу, исказана је потреба за формирање Центра за обуку кадрова и припадника цивилне заштите на републичком или регионалном нивоу, са циљем њиховог оспособљавања за правовремено и ефикасно извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара и реализацију обуке и преношења знања на локалном нивоу и у оквиру својих састава.